

Plan met ontwerp van de voorgevel van het Leuvens gerechtsgebouw, Oscar Francotte, 30 september 1922.
Collectie Rijksarchief Leuven.

Constructie en decoratie 1923-1932

De bouw van het Leuvens gerechtsgebouw neemt 6 jaar in beslag. Tussen november 1923 en september 1930 wordt het opgetrokken op een perceel van 4.600m², waarvan het gebouw 3/4de in beslag neemt. Het totale kostenplaatje klokt in april 1932 af op het geen 15 miljoen frank. Voorafgaand bepalen diverse betrokkenen de vereisten waaraan het nieuw gerechtsgebouw moet voldoen. In deze commissie zetelen vertegenwoordigers van de magistratuur, balie, stad Leuven en provincie Brabant, onder voorzitterschap van gouverneur de Béco. Aan de architect maken ze volgende richtlijnen over. Het gebouw moet voorzien in

- een oplossing voor het tekort aan lokalen in het oude gebouw;
- de noden van de gerechtelijke diensten, gezien het na WO1 gewijzigde wettelijke kader;
- uitbreiding van het aantal kamers voor de rechtbank van eerste aanleg en de handelsrechtbank;
- vijf zittingszalen;
- ruimte voor een eventuele uitbreiding van de gerechtelijke diensten, zoals een assisenhof;
- lokalen voor de gerechtelijke politie bij het parket van Leuven;
- bureau-ruimte voor administratieve diensten, zoals hypotheek en kadaster.

In juli 1922 keurt de provincieraad het ontwerp van Francotte goed, na evaluatie door het Leuvense Raadgevend Comité voor het Stedesschoon. Enkele leden van dit adviescollege betreuren de keuze voor een niet-moderne vormgeving en het zwaar ogende concept van de middenpartij vergeleken met de zijvleugels. In 1923 stelt een rapport, voorgelegd aan de provincieraad, dat de architect in zijn uitvoeringsplannen al oog heeft gehad voor bedenkingen geuit op het initiele ontwerp. Aansluitend op zijn Franse academische vorming, laat Francotte het monumentale gebouw optrekken in een exuberante historiserende architectuurstijl. Hij heeft vooral traditionele elementen uit voornamelijk de Franse renaissance en barok aangewend, met aandacht voor symmetrie, gevelornamentiek, zoals guirlandes, cartouches en zuilbekroningen, en integratie van beeldhouwwerken in de architectuur.

Reliëf in de rechterhoekrisaaliet van de voorgevel, 'Recht', Frans Huygelen, 1927.
Foto Lander Loeckx.

Reliëf in de linkerhoekrisaaliet van de voorgevel, 'Clementie', Léandre Grandmoulin, 1927.
Foto Lander Loeckx.

Foto van de ruwbouw van het Leuvens gerechtsgebouw, 1923.
Fotograaf Richard Morren staat met zijn rug naar de Diestsestraat. Achter de kraan ligt het kruispunt Vaartstraat-Rijschoolstraat.
Collectie Leuven Weleer - André Crèvecoeur.